

ners. De wegen in de buurtschappen (de Lutte, Berghuizen en Beuningen) door de buurtschappen, welke door tekens waren afgebakend (Lit. 5). De toenmalige zandwegen "versterkt" door takkebossen, zijn naderhand vervangen door macadamwegen" (zand met puin vermengd, o.a. kapotgeslagen veldkeien) die op hun beurt weer werden vervangen door wegen geplaveid met basaltblokken (kinderkoppen) en gebakken klinkers. Bij deze wegen werd niet de gehele wegbreedte bestraat, maar een beperkt gedeelte in het midden. Vijftigplussers onder ons kunnen zich deze straten en wegen in Borne nog herinneren. Menig Twentenaar die met de fiets, auto of bus de Grotestraat in Borne, in het niet zo heel verre verleden (en nu weer) neemt, zou zich door de aanwezigheid van veel "oneffenheden", in de tijd van toen kunnen wanen.

G.A.B. Nijhuis

Literatuur:

1. Oud Archief Oldenzaal OAG 357.
2. RAO Zwolle Staten Archief 3.1 /5824.
3. RAO Zwolle Staten Archief 3.1 /3864.
4. Archief Stad Oldenzaal AG 31.
5. Archief stad Oldenzaal AG 36.

ONZE OUDE STEFANUSKERK NADER BEKEKEN 3

(Be-)graven.

In de vorige twee afleveringen heb ik verteld over een aantal muurschilderingen. Deze keer wil ik samen met U de vloer van de kerk nader bekijken. Het zal U wel eens zijn opgevallen dat op het koor, wanneer U daar op de ongelijke stenen hebt gelopen, vroeger adellijke dames en heren werden bijgezet. Voordat we naar de vier priestergraven gaan kijken, eerst Uw aandacht voor bijgaande afbeelding van een chique begrafenis "bij toortslicht". In 1714, volgens een oud diaconieboek, werd Agnes van Coeverden, douarière (= adellijke weduwe) van Carel Otto Scheele, in deze kerk ook bij toortslicht bijgezet in het koor. Van een dergelijke begrafenis vond ik in het boek "Erfenis onzer voorouders" bijgaand plaatje dat de sfeer goed weergeeft. De opbrengst, na verkoop van het rouwlaken dat voor de bijzetting van genoemde douarière werd gebruikt, mocht later door de diaconie worden verdeeld onder negentien armen.

Maar nu gaan we toch door naar de vier priestergraven die ook in deze kerk te vinden zijn. Van twee van de vier voorgangers zijn de namen bekend. Van de graven van de twee onbekenden weten we alleen dat het priestergraven zijn.

- No. 1: Hierop staan, bovenaan, twee huismerken.
- No. 2: Hierop staat een gegraveerd leliekruis op een boog.
- No. 3: Van deze steen is bekend dat hij is gemaakt voor een in 1557 overleden Rooms-Katholieke priester en wel, Everhardus Mertens, Pastor hujus ecclesia (= van deze kerk).

Douarière Agnes van Coeverden werd, in de sfeer van bovenstaand plaatje, in Borne "bij toortslicht" naar haar laatste rustplaats gebracht.

No. 4: Dit betreft een graf uit 1655 van een predikant waarvan de naam niet voorkomt op de grote lijst met namen en gegevens van alle voorgangers vanaf de reformatie (deze lijst hangt in de Consistorie, vroeger Gerfkamer geheten). Het gaat hier om de heer Wolter Molanus, weiland (= wijlen) pastor. Navraag leerde mij dat het hier een huispredikant van Het Weleveld betrof.

Men had op Het Weleveld een huiskapel (Intussen is uit het dagboek van Sweder II Scheele bekend geworden dat die huiskapel er nooit is gekomen. Wolter Molanus was echter wel als predikant verbonden aan Het Weleveld; redactie). Sweder Scheele kende deze predikant reeds uit zijn schooltijd in Osnabrück. Als gevolg van de door bisschop Ferdinand van Beieren in het bisdom Osnabrück doorgevoerde contra-reformatie was hij, na 25 jaar Luthers pastor in Cloppenburg te zijn geweest, naar Twente gekomen. In 1620 werd hij toen op Het Weleveld aangesteld. Daar stond hij officiëel te boek als "rentmeester". De tekst luidt: "A° 1655 den 1 Juny ist gestor/ben der Ehrwerdiger und Wol/gelahrter Heer Wolterus Molanus/ weiland pastor". De stenen "spreken" dan wel niet, maar ze getuigen wel weer van het lange en bewogen bestaan van onze Oude Stefanuskerk.
A.A. ten Kate.

Bie'n lesten gaank hoof ie zölf gennen voot te verzetten.